

COLONIA AGRIPPINA.

COLONIA AGRIPPINA, potentissima, amplissimi que nominis Germaniæ ciuitas ad citeriores Rheni ripas sita, Vbiorum sedes fuit, qui grauius à pugnaci Sueuorum gentē bellis & obsidione laceſſiti, Romanorum implorantes auxilium, à Iulio Cæsare in amicitiam S. P. R. recepti fuerunt. Cæs. lib. 4. Augusti verò tempore ne multarum nationum, ac potissimum Sueuorum illac in Galliam incursiones facientium, iniurijs perpetuò forent obnoxij, in vltiorem ripam, Treuiorumq; partes, Vbiorum gens transgressa, nouum ibidem oppidum condere, atque in eo, circūque illud habitare cœpit: Illos in fidem suam recipientē M. Agrippa, Augusti genero ac auo Agrippinæ, Germanici filiæ, quam C. Cæsar in coniugem adsumpsit, aucto cognomento Augustæ: quæ, quò vim suam socijs quoque nationibus ostentaret, in oppidum Vbiorum veteranos, coloniamque deduci, à Claudio Cæs. impetrat, cui nomen inditum ex vocabulo ipsius, atque eo tempore Colonia Agrippina, ciues verò Agrippinenses dici cœperunt. Tacit. & Suetonius. Romanorum deinde viribus sensim contritis ac debilitatis, Galli, ductore Childerico Rege, anno Domini 462. ijs omnibus proſtigatis & pulsīs, Coloniam vi occuparunt, eamque ad Ottonis I. tempora, suis habenis moderati fuere. At verò anno à C. N. 949. Otto Imp. Aug. Coloniam armorum strepitu Francise-reptam, Romano imperio reddidit. A quo tempore in hodiernum vsque diem, libera Imperialis ciuitas extitit. Prima eius forma, quemadmodū & vrbis Romanæ, quadrata fuit, cuius iam adhuc muri, turres, ac fossæ, plerisq; in locis videntur. Ac deinde, A. C. 1180. amplificata, multa cœnobia, templa atque suburbia, quæ extra mœnia posita erant, ambitu suo comprehendit, vt à primordio penitus mutata, semilunaris eius nunc facies appareat. Splēdore & elegantia summa est, validissimis, & arcuatis cingitur muris, qui opportunas ad defensionem turres LXXIII. in circuitu colligunt. Duplici fossa, vtrinque muro vestita, lata, atque præcipite, multarum arborum vmbra, & proceritate amœna cingitur, quæ iucundam obambulationem, meditationibus & studijs commoditatem, æstiuo tempore præbet. Intra mœnia, passim amœna conspiciuntur loca, quæ pomi, vineæ, aliæque fructifera arbores, venustè conueſtiunt. Præclarissimis etiam magnificisque ædificijs, tam pietati, quàm priuatorum hominum necessitati paratis, pulcherrimè nitet. Ac primum quidem, vt à religione exordiar: Est maximum fanum, re ac nomine summum, ex lapide viuo, admirabili arte elaboratum, D. Petro dicatum, cui si extrema artificum esset addita manus, nullum omnino vniuersæ Germaniæ templum, elegantia & magnitudine non superaret, meritoque inter stupenda Europæ annumerandum veniret. Intus, multorum Principum, Episcoporum & Ducum ex cupro & alabastro tymbris, atque adeò trium Magorum, item Foelicis, Naboris, & Gregorij corporibus illustratur. Quid de perpolito ac nitido Machabæorum templo, de XI. millium virginum basilica referam? Quarum sacratissimo sanguine irrigata, imò verò sanctificata, historiarum documentis perhibetur Colonia, vt venerari eā magis, quàm commendare libeat. Reliquarum sacrarum ædium & monasteriorum permagnus est numerus. Plebanica censentur templa XIX. Collegiata X. virorum cœnobia XV. Virginum, quarum VIII. velatas habent, XXII. Monialium & vetularum conuentus LIX. Sacella XXX. Loca item alia misericordiæ & pietati consecrata plurima Colonia habet. Xenodochia II. Nosocomia, in quibus rerum necessariarum abundantia, summa pietatis officia egenis præstantur, II. Gerontrophia, VIII. Brephotrophium I. Mente priuatorum ergastulum I. Prætorix ædes hanc urbem mirificè ornant, quæ magna cum delectatione spectantium, præcellam & rari operis turrem ostentant, ex decoratis & formatis ad regulam saxis, venustè erectam, quæ artificiosissimis statuarum signis, circumquaque decoratur, quorum suprema, summo tamen in loco posita infimorum proportioni tam aptè respondent, vt omnes eiusdem magnitudinis esse videantur: Speculares in apice habet fenestras, per quas visus in omnes ciuitatis partes panditur. Hoc anno hilarula & concinna meniana, singulari artificum industria fornicata, eximio mirificoque opere constructa, quæ XVI. columnis politè sectis, ambulacrum tecto clausum sustentat, magnis Reip. sumptibus, non parum ornatus prætorix domui accessit. Ex opposito sacellum est, vbi quondam Iudæorum Synagoga fuit: Quod anno salutis 1426. D. Virgini nuncupatum, Hierosolyma dicitur. in quo tabula tanto artificio facta conspicitur, vt eam excellentes pictores, summa cum voluptate contueantur. Ab ea parte, qua solis exortum Curia spectat, Antiqui fori latus ambulacrum apertum ex candido lapide cum artificioſo horarum indice, exornat. Forum hoc præstantissimis ædificijs vndique cinctum, frequētissimopopuli conuentu hebdoma datim ter nundinis frequentatur. Iuxta est forum fœnarium multò magnificentius, & ipsum pulcherrimarum ædiū ordine decenter circumdatum. Urbis plateæ latæ, amplis directæ spatijs, magnis sunt strata lapidibus, & pulcherrimis ædificijs nitent. Præ cæteris autem egregiè culta est domus Nobilissimi viri D. Constantini Liskirchij, amplissimæ huius Reipub. hoc tempore D. Consul, cuius magnificentissimæ, & sumptuosa structura ædificata, ædes, præcellsa turri conspicuæ, totum forum nouum venustè condecorant. Pari elegantia est domus strenui ac clarissimi viri, D. Arnoldi à Siegen, armatæ militiæ Senioris ad Rheni flumen, Equitis aurati, atque Cæsareæ Maiestatis D. Consiliarij, cuius siue amplitudinem, siue magnificentiam spectes, vel Imperatore, vel Regibus, Principibusque viris liberaliter excipiendis, per opportuna est, quibus & recta frequenter suppeditaui.

Huius porro vrbis politia florentem Reipub. Romanæ gubernationem apprimè refert. Etenim si Consulum, Proconsulum, Censorum, Tribunorum, vigilum, Quæstorum, Annonæ Præfectorum dignitatem consideres, si rectum, & inflexibile iustitiæ baculum, fascium loco, vt vulgò existimatur, receptum: Si tribuum ordines, si ciuilem Senatorum authoritatem, si denique Capitolium instar Romani edificatum obserues, quasi effigiem, & viuum quoddam simulachrum, Romanæ vrbis, hanc Agrippinensem videbis Remp. vt non immeritò, natiuo quodam iure, Romanorum dicatur. Præstantissima etiam antiquitatis monimenta, cum ipsa passim vrbe, tum apud doctissimum virum D. Ioannem Helmannum L. L. summum vetustatis admiratorem, inueniuntur. Est &

hic optimarum quarumque disciplinarum Vniuersitas, anno à C. N. 1388. ab amplissimo Senatu instituta, primarum facularum, Artium alijsque insuper collegijs, ad studioſorum subleuandam inopiam ab optimis viris fundatis, ornatissima. Ex qua Louanienſis pari dignitate filia anno post C. N. 1426. prodijt. S. Maternus D. Petri discipulus primus Colonienſium fuit Apostolus.